

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд на тема: „АКТУАЛНИ
ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД УПРАВЛЕНИЕТО НА
СИСТЕМНИТЕ РИСКОВЕ ВЪВ ФИНАНСОВАТА СИСТЕМА НА
ЕС (ГЛОБАЛНИ И РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ)“
с автор Докторант Мариана Монева Даоу,
D020218171 катедра „Финанси и кредит“ при СА „Д. А. Ценов“
от проф. д-р Стоян Проданов

Цел на изготвяне на становището: Процедура за защита на дисертацията пред научно жури

Форма на докторантурата: Докторант редовна форма

Водеща обучението катедра: Катедра „Финанси и кредит“ при Факултет „Финанси“

Научен ръководител: Проф. д-р Андрей Захариев, катедра „Финанси и кредит“ към факултет „Финанси“ на СА „Д. А. Ценов“

Докторска програма: „Финанси, парично обращение, кредит и застраховка“ (Финанси)

I. Общо представяне на дисертационния труд, преценка на формата и структурата на дисертационния труд.

Представената за оценяване дисертация е изготвена в структура от три глави. В увода е развита проблемната област на изследване, както следва: актуалност, обект, предмет, теза, цел, задачи, работни хипотези и методология.

Дисертационният труд е в обем от 218 стандартни страници, вкл. 194 страници основен текст. Структурирана е във въведение, три глави, заключение и библиография. В изложението са представени 8 фигури и 18 таблици. Библиографията съдържа 167 източника. В заключението са представени основните резултати от дисертационния труд. По темата на дисертационния труд са направени 5 публикации, в това число и една международна. Библиографската справка е по APA-стил. Основното съдържание и библиографската справка дават основание да се установи коректно спазване на изискванията за библиографско цитиране и

библиографско описание. Приложена е декларация за достоверност и оригиналност.

Представената рецензия съответства на нормативните изисквания на Закона за развитието на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на закона за развитието на академичния състав в Република България и приложимите за СА „Д. А. Ценов“ вътрешни разпоредби.

II. Научна и съдържателна оценка на разработката

Изследването е по тема с подчертана актуалност, научна и приложна насоченост. Управлението на системния рисков в глобалната и европейската финансова система се обуславя от възникването на системни събития, които могат да доведат до финансова нестабилност и кризи. Изследването по убедителен и обоснован начин доказва тезата, че дългосрочните резултати от управлението на системния рисков зависят основно от подготовката на финансова система да се справи с него.

1.1. Обект и предмет на изследването - За обект на изследването се определят системните рискове във финансата система на Европейския съюз. Направен е критичен преглед на управлението на системните рискове във функционирането на финансова система в ЕС и по-общо - в Европа. Предмет на разработката е еволюцията на управлението на системните рискове във финансата система на Европейския съюз и настоящите предизвикателства от гледна точка на нормативна основа, политики, инструменти и реални действия, както и нови събития, които може да се окажат със системно значим характер за близкото бъдеще на финансата система на ЕС.

1.2. Цел и задачи на дисертационния труд - Целта на тази разработка е да аргументира значението на управлението на системния рисков във финансата система на Европейския съюз като се анализират съвременните предизвикателства пред управлението на този рисков.

Изследователските задачи се формулират, както следва:

- 1) Да се направи задълбочена характеристика на явлението системен рисков от гледна точка на академичните изследвания, като се

направи преглед на научната литература.

2) Да се анализират трите основни форми на системен риск, като се представи по-задълбочена дискусия на финансовата мрежа и риска от зараза в рамките на финансова система, да се представи матрица на заразата и да се предложи илюстрация на финансовите взаимовръзки във финансова система на ЕС от гледна точка на системния риск.

3) Да си изследва ролята на макропруденциалната политика като част от политиката на ЕЦБ и от страните-членки на Европейския съюз в управлението на системния риск- генезис, същност, и инструменти за управление на системния риск във финансова сфера;

4) Да се систематизират резултатите от проведените регуляторни реформи и надзор в ЕС с цел постигане на дългосрочна финансова стабилност, както и да се направи сравнителен анализ на методите за оценка на системните рискове.

5) Да се очертаят специфични особености, фактическите проблеми и настоящите основни предизвикателства пред управлението на системните рискове във финансова система ЕС, и това число да се представят резултатите от изследване на макропруденциалната политика на БНБ в периода 2009 -2020г. и влиянието на сенчестото банкиране в ЕС върху системните рискове.

1.3. Изследователска теза - Тезата се свързва с твърдението, прилагането на макропруденциалните аспекти на политика, регулиране, надзор и инструменти е необходимо условие за управление на системните рискове в условията на съвременната финансова система на ЕС и за осигуряване на финансова стабилност. Ефективно управление на системните рискове следва да бъде основано на тясна координация между паричната, фискалната и макропруденциалните политики, което да води до финансова стабилност при ефективно използване на паричните ресурси.

1.4. Методология на изследването - в методически аспект разработката се основава на основните научноизследователски методи, използвани за реализиране на целите и задачите на изследването, както следва: дескриптивен, исторически, критичен,

индуктивен и дедуктивен; корелационен и сравнителен анализ, анализ на статистически данни.

III. Научни и научно-приложни приноси в дисертационния труд.

Очертаните приноси оценявам като научно-обосновани авторови резултати, включително:

1. Проучването оценява въздействието на капитала и ликвидността върху банковото кредитиране след финансовата криза от 2008 г., което не е изследвано досега.

2. Дисертацията изследва ролята на макропруденциалната политика като част от политиката на ЕЦБ и от страните-членки на Европейския съюз в управлението на системния риск.

3. Анализирани са основните форми на системен риск, като се представя по-задълбочена дискусия на финансовата мрежа и риска от зараза в рамките на финансова система и се представя матрица на заразата и се предлага илюстрация на финансовите взаимовръзки във финансова система на ЕС от гледна точка на системния риск.

4. Очертани са специфичните особености, фактическите проблеми и настоящите основни предизвикателства пред управлението на системните рискове във финансова система ЕС, и в това число са представени резултатите от изследването на макропруденциалната политика на БНБ в периода 2009 -2020г. и влиянието на сенчестото банкиране в ЕС върху системните рискове.

IV. Обобщено заключение и оценка:

Представеният дисертационен труд за образователната и научна степен „доктор“ притежава изискваните по Правилника за РАС в СА „Д. А. Ценов“ количествени и качествени характеристики. Вариантът на дисертационен труд съдържа научни и научноприложни резултати, които представляват оригинален принос в науката. Дисертационният труд показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания. Представени са пет публикации, вкл. изнесени на авторитетни научни форуми, а една публикация е в чужбина. Всички публикации са самостоятелни и

подкрепящи популяризирането сред научната и професионална общност на основните приноси и постижения в работата на докт. Монева Дауо.

Постигнатото обобщение в изследването чрез Автореферата отговаря на всички изисквания. Формулираните приноси приемам за автентични и изведени в резултат на проведеното изследване.

Дисертационният труд представлява завършено и резултатно научно изследване. Той отговаря на изискванията за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“, съгласно Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото приложение. Считам, че докторантът демонстрира необходимите качества за получаването на тази образователна и научна степен.

На тази основа изразявам положително становище относно дисертационния труд на тема „Актуални предизвикателства пред управлението на системните рискове във финансовата система на ЕС (глобални и регионални аспекти)“ и предлагам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят образователната и научна степен „Доктор по икономика“ на докторант Мариана Монева Дауо по научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (Финанси)“.

10.12.2021 г.

.....
Проф. д-р Стоян Проданов